



اگر تفویض اختیار
به شهرداری
نکنیم، چگونه
می‌خواهیم تجربه
سازمان اجرایی را
به دست بیاوریم؟
اگر اختیارات
خودمان را واگذار
نکنیم و این نهاد به
وجود نیاید، هیچ
زمان دیگری هم
به وجود نمی‌آید،
بگذارید این نهاد را
در بدترین شرایط
به وجود بیاوریم،
شاید جاهای دیگر،
تحقق پیدا کند

پیشنهاد در راستای این نیاز هست و عملی می‌شود؟

❖ هر کدام از عرصه‌های بافت‌های ناکارآمد مانند بافت تاریخی، بافت فرسوده، بافت‌های حاشیه‌ویژگی خاصی دارد، شما نمی‌توانید ساختاری برای حاشیه‌نشینی تشکیل بدهید و بعد با همان ساختار با بافت تاریخی مواجه بشوید، در توافقی که با وزارت کشور و شهرداری مشهد داشتیم ما به این تفاهم رسیدیم که این اختیار را به شهرداری بدهیم و شهرداری یک نهاد را برای سکونت‌های غیررسمی در مشهد ایجاد کند، روی خطوط مرز و محلات آن کار کند و این نهاد هم به‌طور روشن مورد حمایت قرار بگیرد و برنامه‌های ساماندهی و توانمندسازی را جلو ببرد.

اما در مورد بافت‌های تاریخی این گونه نیست، شاید تجربه‌ای که در گذشته پیش بردیم و الان هم می‌بریم تجربه موفق‌تری است، در بافت پیرامونی حرم مطهر رضوی، آستان قدس، وزارت راه و شهرسازی، استانداری و شهرداری وجود دارند و یک نهاد مشترک تشکیل داده‌اند، بنابراین هر کدام از عرصه‌ها نیاز به یک مدل خاص ساختاری و تشکیلاتی دارد تا بعداً ببینیم کدامیک کارآمدتر است.

❖ از نظر شما این سازمان اجرایی برای حاشیه شهر کارآمد خواهد بود؟

موازی کاری با ستاد شهرستان و حتی در شهر نیست؟

❖ این نهاد مدیریتی است، شهرداری یک نهاد درست می‌کند که موضوع را مدیریت کند.

❖ اگر این مدیریت با سازمان در ذیل ستاد ملی و شهرستان باشد

اعتبار و کارایی بیشتری ندارد؟ یعنی بشود بازوی اجرایی شما؟

❖ این حرف درست است اما الان نمی‌توانم حرف قاطعی بزنم، ممکن است این مدل کارآمدتر باشد اما باید وارد عرصه‌اش بشویم و بعد ببینیم چه کاری می‌توانیم انجام بدهیم.

❖ همان‌طور که می‌دانید حاشیه شهر محدودیت‌ها و ویژگی‌های

خاصی دارد، حتی خارج از محدوده و حریم شهر هم حوزه جغرافیایی آن هست، در چنین شرایطی جایگاه، نفوذ و اقتدار فرمانداری از شهرداری بالاتر نیست؟

❖ من از این جهت این موضوع را قبول کردم که ما باید به سمت حمایت از شهرداری و پررنگ کردن نقش شهرداری‌ها برویم، هر چند شاید من با فلان شهرداری اختلاف نظر داشته باشم ولی نفس قضیه حمایت از شهرداری است.

❖ آیا شهرداری‌ها می‌توانند این کار را انجام بدهند و از پس مسئولیت

آن برمی‌آیند؟

❖ بالاخره اگر تفویض اختیار نکنیم، چگونه می‌خواهیم این تجربه را به دست بیاوریم؟ اگر اختیارات خودمان را واگذار نکنیم و این نهاد به وجود نیاید، هیچ زمان دیگری هم به وجود نمی‌آید، بگذارید این نهاد را در بدترین شرایط به وجود بیاوریم، شاید جاهای دیگر که شرایط بهتری دارند، تحقق پیدا کنند.

❖ چه خلأهایی را برای ستاد از لحاظ اختیارات، اقتدار میان دستگاه‌ها،

هماهنگی و تمرکز مدیریتی، منابع مالی می‌بینید یا حتی مداخلات اجرایی که بیاید به شهرداری بگوید بروید در فلان منطقه فلان کار اجرایی را بکنید.

❖ ببینید ستاد، ستاد اجرایی نیست، ستاد هماهنگ‌کننده و ناظر است، ناظر باید کمیته‌های اجرایی و تخصصی داشته باشد تا بتواند امور را از طریق این کمیته‌ها یا یک سری بازوهای روشن اجرا و پیگیری کند، ما باید بازوهای عملیاتی ستاد را روشن تعریف کنیم و برای همه دستگاه‌ها تعیین نقش کنیم، بگوییم هر موضوع چگونه باید پیگیری شود، یا این که کمیته‌های اجرایی بین نهاد‌های عضو ایجاد کنیم و این کمیته‌ها پیگیری کنند، یک کمیته اجرایی در حوزه سلامت، در حوزه توانمندسازی، در حوزه امنیت به وجود بیاید و این کمیته‌ها را مأمور به تحقق تصمیمات ستاد و تهیه برنامه‌های عملیاتی بکنیم، این گام دیگری است که باید ستاد بر دارد و فعلاً توانسته‌ایم تنها آیین‌نامه این کار گروه‌ها را به تایید برسانیم.

❖ در بحث منابع مالی ستاد چه نقشی دارد؟

❖ در جلسه قبل ستاد، وقتی شهردار مشهد در خواست اعتبار کرد وزیر صراحتاً اعلام کرد که ستاد ملی، ستاد توزیع اعتبارات نیست، بلکه ستاد می‌خواهد هماهنگی را انجام بدهد، سیاست‌گذار باشد و همه دستگاه‌ها را هم جهت کند، بودجه جایگاه خودش را دارد یعنی سازمان برنامه و بودجه بنا به ضرورت‌هایی که دستگاه‌ها اعلام می‌کنند باید تأمین منابع بکند و برنامه‌ها را در اولویت بودجه‌بندی خودش بگذارد.

❖ یکی از اصلی‌ترین مشکلات برای بی‌انگیزه بودن و عدم همراهی

دستگاه‌ها در حوزه مواجه با حاشیه شهر، کمبود منابع مالی است، وظیفه ستاد نسبت به بودجه این دستگاه‌ها چیست؟ باید سر‌اعشان برود و بگوید که سهم حاشیه شهر را از بودجه خودت ببر داز یا این که بگوید پول از ما نیرو و اجرا از شما؟

❖ درست می‌گویید، مشکل اصلی منابع مالی است، اما نباید مدل ثابتی را برای تأمین آن تعیین کرد، به نظر می‌رسد یکجایی دستگاه منابع لازم را دارد اما اولویتش محلات ما نیست، آنجاست که دستگاه باید موظف شود منابعش را به اولیاتی که ستاد می‌گوید اختصاص بدهد، یکجا ممکن است دستگاه بودجه کافی نداشته باشد، مثل ساری که شرکت توزیع برق اعلام کرد اگر یک میلیارد به من کمک کنید، با منابع موجودم می‌توانم مأموریتی را که بر عهده‌ام گذاشته‌اید، اجرا کنم، پس با حمایت از دستگاه‌ها در ستاد این روش شدنی است. اما یکجا نیاز است ردیف مستقلی توسط بالاترین مرجع تصمیم‌گیر در ستاد استان و ملی تعریف شود، مثل ردیف ۶۱ میلیاردی برای حاشیه شهر کلان‌شهرهای مذهبی، هر چند که هنوز تخصیص نیافته و موافقت‌نامه‌ای برای آن وجود ندارد.

❖ همان‌طور که گفتید ستاد نیاز به بازوهای عملیاتی دارد، الان

پیشنهاد سازمان اجرایی حاشیه شهر در مشهد مطرح شده است، این

لذا نیاز به برگزاری جلسات دیگر برای رسیدن به تفاهم مشترک در زمینه راهکارهای بهسازی بافت ناکارآمد شهری داریم تا اعضای ستاد به یک تعادل برای نحوه پیش بردن جلسات ستاد ملی بازآفرینی برسند.

وزیر راه افزود: قرار نیست این جلسات «توفان مغزی» ایده‌ها باشد، از آنجایی که هر شهری مشکل خاص خود را دارد، نمی‌توان در جلسات ستاد ملی بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد شهری مانند جلسات شورای عالی شهرسازی و معماری یک تصمیم مشخص، سیستماتیک و کلی برای همه شهرها اتخاذ کرد.

رئیس ستاد ملی بازآفرینی بافت ناکارآمد شهری با تأکید بر حذف ردیف درآمدهای مالی از «بسته پیشنهادی برنامه‌ریزی عملیاتی طرح ساماندهی و توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی شهر مشهد»، تصریح کرد: این

اعتبارات بیشتر برای مطالعه و هماهنگی است نه اجرای پروژه‌ها؛ چون منابع مورد نیاز برای اجرای هر پروژه، صدها میلیارد تومان است و با اعتبارات محدود مذکور در این بسته پیشنهادی نمی‌توان کاری از پیش برد؛ این ارقام با اندازه و حجم مشکلات موجود در این مناطق به هیچ وجه سازگاری ندارند.

آخوندی در پایان گفت: تداوم برگزاری جلسات این ستاد با حضور همه اعضا برای دستیابی به اذهان شبیه‌تر به یکدیگر و اظهارات مشخص‌تر بسیار لازم است. فعلاً در مرحله نهادسازی هستیم و نیاز است در جلسات دیگری از استانداران نیز دعوت شود تا به ستاد ملی بازآفرینی بیایند و نظرات آن‌ها و اعضا در زمینه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، عمرانی، اقتصادی و ... هم راستا شود.